

„Danferen“, Højskoleblad for det danske Folk i Amerika.

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Neb.

„Danferen“ udgives hver Fredag og Fredag Bets pr. Margang.

De forenede Stater \$1.50. Ubladet \$2.00 Bladet udsendes i Fortid.

Bestilling, Betaling, Adressforandring og andet angaaende Bladet adresseres:

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Neb.

Redaktør: A. M. Andersen.

Alle Bidrag til „Danferen“'s Indhold: Højskole, „Danferen“'s Indhold: Højskole, „Danferen“'s Indhold: Højskole.

Entered at Blair Postoffice as second class matter.

Advertising Rates made known upon application.

I Tilfælde af Uregelmæssigheder ved Modtagelsen bedes man skrive til det stedlige Postkontor.

Naar Kasserne benyttes til at sæde hos dem eller for at faa Oplysning om det averterede, bedes de altid omtale, at de faa Avertissement i dette Blad. Det vil være til gensidig Nytte.

Paat. J. Simonen rejste den 31. Aug. fra Northfield, Minn., til Chicago for at overtage Præstegerningen i Siloams Menighed der og i vor Menighed i Dwight, Ills.

Northfield-stadet har ikke faaet Præst kaldet endnu.

Følge Brev fra Missionær-Winther, som hans Svoger, Pastor A. Hansen, Minneapolis, modtog den 5. ds., er den unge Japanner, Znamomi, som skal studere ved vor Skole her i Blair, afrejst fra Yokohama den 16. Aug. Han rejser over Seattle, Wash., hvor han vil standse nogle Dage. De venter ham til Minneapolis den 10 a 12 d. Md.

Pastor Winther skriver fra Sommeropholdsstedet Kaminawa. Alt stod vel til.

Søndag den 29. August ordineredes cand. teol. Paul Christian Paulsen af vort Kirsejamsunds Sektore, Paat. A. S. Nielsen med Bistand af Præsterne Th. Beck, A. Hansen, R. B. Clemmensen, J. Simonen og E. Hofgaard, til Præst for Nelson, Ojakis og Glendale Menigheder. Ordinationen fandt Sted i Ojakis Menigheds Kirke.

I forbindelse med Ordinationen holdtes der Missionsmøder i alle de nævnte Menigheder. Bøderne var godt besøgt. Ordet læstes højt paa Modersmaalet og Landets Sprog.

Biskop Bang i Christiania er ifl. „Lilbl.“ for Tiden stærkt optaget af det afsluttende Arbejde paa et stort Værk, den norske Kirkes Historie, som han haaber at faa færdigt til Jul. Biskoppen har arbejdet paa dette Værk i en Række Aar. Han betegner det selv som sit Livsværk, som Resultat af sit Arbejde, Studier og Tænkning. Det bliver den første norske Kirkehistorie, og dens Fremkomst vil afsjælede et langt søst Savn paa Kirkelitteraturens Omraade. Værket bliver rigt illustreret, det vil antagelig indeholde et Tusinde Billeder.

Der føres fremdeles livlig Ordveksel i Præsiden derhjemme om den Arbo-Rasmusenske Sags Afgørelse, i hvilken Ordveksel baade Biskopper, Præster, Professore og Røgmænd deltager. Og — mærkeligt nok — Biskop Poulsen og Kultusministeren synes saa godt som ingen Medhold at faa. Nogle ser i den truene Afgørelse en Precedens for lignende eventuel opkommende Tilfælde og spær Jøsefrens Opløsning, — andre tillægger Afgørelsen mindre Betydning, idet de hævder, at da de øvrige Biskopper ikke er raadspurgt, maa Kultusministeren have betragtet Sagen fra et mere lokalt Synspunkt. Men alle, hvis Udtalelser er kommet os for Øie, synes enige om det uafværlige i at lade en Præst, der aabenbart afviser fra Kirken, Værdeløse, blive staaende i dens Tjeneste.

Brev fra Japan. XXV.

Byggegrunden i Kurume

troede vi jo, at vi fik meget billig, idet den kostede ikke fuldt 8 Yen pr. Tsubo (uden at regne noget for Gulvet). Nu har vi faaet Bevis, idet der er bleven solgt et Stykke lige ind til, hvor hvert Tsubo kostede 17 (sytten) Yen.

Gulvet

Itaa der nu ganske pænt og, hvad mere er, overmaade praktisk; jeg tænker næsten, at vi er heldigere end i den, end vi havde faaet en udenlandsk Kirkebygning. (Noget om Indvielsen og vistnok ogsaa en nærmere Beskrivelse af Gulvet kommer fra en anden Ven); jeg især kun mit Vidnesbyrd til.

En ny Professor

til Skolen har Mr. Stirewalt fundet for os i Amerika. Det var en yngre Mand, der har studeret Teologi herude (hos Presbyterianerne); derefter rejste han til Princeton og har studeret der i 4 Aar. Han fik meget gode Vidnesbyrd derfra. Nu har han været en Tur nede i Sydstaterne for at faa nogen lutherisk Teologi og blive kendt med Kirken dernede.

San er allerede paa Vej herud og ventes at være her sidst i Juli; sidst i August kommer han til Numamoto. Det første Aar skal han ikke have alt for meget og ikke alt for vanskelige Opgaver.

Det er jo ikke saa lidt af et voveligt Foretagende, men da han er ortodoks og bibeltro, haaber vi, at det vil lykkes med Tiden at faa en ret lutherisk Professor i ham. Det første Aar skal han undervise i Etik (efter Weidner); han skal tjene mere, end en kristen Præst kan tjene sig. I hans Tilfælde synes jeg næsten, jeg vilde være villig til at kaste ham af Faderen for en fontant Pengeløn, om jeg havde den. Han er en af de ypperligste unge Mænd, jeg kender, og han vilde selv gerne; men foreløbig er der ingen Udvej. Maaske Herren kan ordne det, saa han alligevel kommer til at gøre et godt Arbejde for Evangeliet, selv om han ikke faar Lov til at blive Præst. Han er kun en af de mange, der er bunden af det gamle japanske Familiehjem. Her staa vi helt afmagtige, men saa har vi jo en Gud, der bærer selv Kongers Sjerters.

Mine Dag

til næste Vinter bliver Hermeneutik (1 Time), hvortil jeg nu skal samle Materiale; dernæst Fortættelse af det gl. Test. fra David til Bortførelsen, eller helt helt til Nehemias (3 Timer); der har vi Edersejms Bibelfortælling, men desuden dikterer jeg udførlende Forklaring til hvert eneste Kapitel, vi gennemgaar; saa har jeg en praktisk Genopgaelse af en Margang Berøver (den ældste), det skulde nærmere være homiletisk end eksegetisk (2 Timer).

I den forberedende Klasse skal jeg aflutte Bibelf. Geografi (1 Time) og gennemgaa de smaa Profeter, der levede forud for Elias (Jonas, Amos og Hoseas — Obodias og Joel gennemgik vi i Aar siden Nstaar. Saa har jeg en Time til Ny Testaments Græsk, hvilket ikke er et tungt Bog. Nu i Sommer skulde jeg prøve at skrive Kommentaar til Jonas og Amos.

Syddom

blandt Studenterne har vi hidtil været forskaenet for (undtagen Forskeller, som i værste Fald ikke har været mere end en Uges Tid); men nu maatte en af vore dygtigste unge Mænd, der for nogle Aar siden kom til Numamoto som Mr. Stirewalts Sprogslærer, træffe sig tilbage. Det var Lungen; han er nu paa et Sanatorium. Jeg har dog det Haab, at han vil komme sig. Kundskaber har han ikke faa af, enhver er han, men han har maaske været for meget tilbøjelig til at tænke eller teorifere. Kommer han sig af sin Sygdom — som der er Udflugt til — saa tror jeg, at den vil have lært ham at handle; det udtrykte han for Næsten selv ved et Afkøbsmøde, vi havde for ham. Hans Navn er Takahashi (Købro). Vore Kurume-Mænd er alle raske.

En ny Aspirant

har vi i Mito, der blev døbt for over 2½ Aar siden; han er Lærer og meget dygtig i sit Fag; han vilde meget gerne ned til os; en god Foruddannelse vilde hjælpe ham til at klare sig med et Aars Forberedelse, saa han kunde gaa ind i Teologklassen næste Efteraar sammen med de øvrige 5.

Men nu kommer Faderen og siger „Nej!“ han har hidtil betalt 10 Yen om Maanedens ud af sin Løn til Gjalp til Renter og Afdrag af en gammel Gæld, og det maa han fortsætte med. Endelig er han kommet saa vidt, at han tillader det, derimod han i de 4 Aar, han studerer, faar saa meget, at han kan betale 8 Yen om Maanedens. En faadansk Tilstand er næsten værre end ingen; for: har vi Penge nok til det? Vilde det være Ret at bruge dem paa den Maade, om vi havde dem? Anværet er lagt over paa os nu — og, ja, jeg ved ikke, hvad der kunde gøres. Det vilde gøre mig ondt at se ham afsjitt, da jeg tror, han vilde være dygtig og skikke til at antages; men det er jo ikke mine Penge, der skal bruges; er der nogen, som vil bruge sine Penge paa den Maade? 8 Yen om Maanedens i 4 Aar er omtrent 200 amerikanske Dollars udover de ca. 300, hans eget Underhold vilde kræve. Ja, havde jeg dem, saa brugte jeg dem.

En Skuffelse

til vi, idet vor søre Kajimura ikke maa komme. Der har Faderen jagt høitintet Nej, ikke alene foreløbig, men for bestandig; han skal tjene mere, end en kristen Præst kan tjene sig. I hans Tilfælde synes jeg næsten, jeg vilde være villig til at kaste ham af Faderen for en fontant Pengeløn, om jeg havde den. Han er en af de ypperligste unge Mænd, jeg kender, og han vilde selv gerne; men foreløbig er der ingen Udvej. Maaske Herren kan ordne det, saa han alligevel kommer til at gøre et godt Arbejde for Evangeliet, selv om han ikke faar Lov til at blive Præst. Han er kun en af de mange, der er bunden af det gamle japanske Familiehjem. Her staa vi helt afmagtige, men saa har vi jo en Gud, der bærer selv Kongers Sjerters.

et Stipendium,

som den forenede Synode i Sydstatene har oprettet ved Numame College til fordel for den af dem oprettede Mellemstole i Numamoto. Det er paa 250 Dollars aarlig og skal anvendes til at uddanne Lærere for nævnte Skole.

Den første, der faar Gavn af det, er Murakami, der nu i to Aar har hjulpet os ved Teologikolen, dels som Oversætter for Mr. Brown (af Jacob's Summary, Eksegetik til Romerbrevet, Liturgi osv.) dels som Lærer i Engelsk og Verdenshistorie i den forberedende Afdeling.

Det er Tanfen, at han skal studere 2 a 3 Aar for at uddanne sig videre; naar han kommer tilbage, saa vil en anden blive kendt; paa den Maade er der Udflugt til omfiden at faa en Stab af dygtige Lærere, der tillige er varmt troende Mænd og den lutheriske Kirke hengiven.

Paa den Maade er den bedste af alle Missionskoloner her i Japan naaet fremad. Skolemissionen koster Penge; men de har ogsaa haaret rigt Frugter, og uden dem har det hidtil vist sig umuligt for noget Selskab at holde sig her i Længden.

Vi har det godt ved at kunne faa Del i Goderne af en Skole uden at have Del i Udgifterne, som jo absolut overstiger vore Kræfter. Hermed være saa vor lille Andel i denne store Sag anbefalet til Benner's Sympathi, Interesse og Forsøn. Hjertelig Gilsen til Væsefresjen!

Eders Udbringning. J. M. T. Winther.

Kan Oplysning uden Kristendom gøre Mennesker lykkelige?

Alle Mennesker ønsker legemlig og sjælelig Sundhed samt Føde, Klæder og Husly i tilstrækkelig Grad, medens de lever her i Verden, og en Del ønsker sig meget mere end dette. Mange ønsker sig meget af Rigdom, af Magt og Ære og andet, som de ikke trænger til at have. Men saa er der ogsaa en Del Mennesker, som ønsker at kunne hjælpe dem, der lider Uret og Rød

i Form af legemlige og sjælelige Savn, og som med Selvpofrelse arbejder derpaa.

Ikke alene blandt Føderne, for Kristus kom til Verden, har der været flere Mennesker, som med et uegennyttigt Sindelag har arbejdet for at hjælpe de undertrykte og de nødlidende; men hedenfse Nationer har ogsaa flere af den Slags Mennesker at vise os. Blandt Grækerne kan Navne som Solon, Aristides og Sokrates og blandt Romerne Brødrene Tiberius Gracchus og Caius Gracchus og andre nævnes. Blandt de forfællelige Nationer har der ogsaa af og til fra Kristendommens første Tid og lige til vor Tid været Mennesker, som med Alvor og Selvpofrelse har virket for at gavnere deres Medmennesker, skønt de selv betvivlede Kristendommens Guddommelighed. Disse haabede at kunne hjælpe Mennesker til at opnaa bedre og bedre Tilværelse i timelig Henseende. Dette, mente de, var at bibringe dem Lykken. Selv havde de lært og tænkt meget. Saa skrev de Bøger, der søgte stærk Virkning til en Tid. Saaledes har J. C. S. den meget lærde og overordentlig begavede Filosofof Immanuel Kant, der døde 1804, øvet en stor Virkning i hele den civiliserede Verden. Han vilde gavne Mennesker, og dette lykkedes for ham; men det lykkedes ham ikke at kaste dem den Lykke, som øgte Tilhængere af Jesus Kristus opnaar, allerede medens de lever her i Verden.

Uddikling af Menneskeforstand gennem Studium som ind blandt Mennesker i Grækenland, Italien og andre Lande, for Fødsel og Kristendom blev kendt i disse Lande. De gamle hedenfse Grækere var et af de mest begavede Folk, som vi kan faa noget at vide om gennem Bøger fra aldergammel Tid. De blev hele Verdens Væremestre, og deres efterladte Bøger med deres aldergamle Sprog og Tanker i benyttet i vore Dage af alle Nationer som et Midde til at opnaa Viden og Indsigt ved Hjælp deraf. I Billedhuggerkunsten naaede Grækerne saadant Sundheder af Aar før Kristi Tid, at end ikke de alderdueligste Billedhuggere nogen Sinds siden har naaet at kunne maale sig med dem. En af dem, der naaede nærmest op til de gamle Grækeres i Billedhuggerkunsten var Danferen Berthel Thorvaldsen. Dette har jeg hørt af en kundskabsrig Lærer i Verdenshistorie for mere end 27 Aar siden. Knapt kunde jeg tro det, da det blev jagt, skønt jeg ogsaa kunde læse derom i Bøger og Blade; men for ca. 9 Aar siden saa jeg ved Harvard Universitet 3 originale Statuer fra de gamle Grækeres Haand og ved at sammenligne disse med andre Kunstværker paa samme Sted, kunde jeg forvisse mig om, at det var rigtigt, hvad den belæste og beredte Lærer i Verdenshistorie fortalte os Elever i Begyndelsen af 1884. Naamns Daar var hans Naam.

Den Oplysning og Lærdom, der kom fra det lille Grækenland ind i andre Lande i Europa, har i Tusinder af Aar kun en ganske lille Del af Mennesker haft Anledning til at tilegne sig en Smule af. Gennem disse (den studerende Klasse) er saa den overvejende store Del af Mennesker bleven gaaet paa forskellige Maader i timelig Henseende. Møgskaben og Lærdommen i de gamle Grækeres efterladte Skrifter kan ikke øse og Hjælp i aandelig Rød eller lære os noget om, hvad vi skal gøre for at blive lykkelige, naar Livet her paa Jorden ophører.

Mange mener, at om alle Børn fik Adgang til at gaa en halv Snus Aar i de allerbedste Børneskoler, det er muligt at oprette, saa de fik lært det, som de altid siden vilde faa haardt Brug for af og til i Livet, saa kom den gyldne Tid her i Verden med større og større Lykke for alle Mennesker, selvom Børneundervisningen slet intet havde med Kristendom at gøre. Mennesker, der har den Mening, kender kun meget lidt til deres egen Natur og andre Menneskers Natur. De kender hverken Gud eller dem selv rigtigt. Grundtvig har fuldstændig Ret, naar han skriver: „Langt mere værd end det røde Guld

Det er sin Gud og sig selv at kende.“

Der levede og virkede for henvend et Par Tusinde Aar siden en velstuderet og overmaade brav og jelsopjort Mand, der brændte i sit Hjerte af inderlig Omfarg for at hjælpe om muligt alle Mennesker baade i aandelig og legemlig Rød. Samme Mand havde en meget stærk og gennemtrængende Forstand. Rundt om i Landene i Europa og her i Amerika staa i Mængde ved de lærdeste Stoler Professore der Dag i Dag og underviser Studenter, for at de kan faa saa god Forstand som muligt paa Indholdet af de flere forskellige Skrifter, som vi har efter denne Mand. Siden gaar Mængden af Studenterne ud for at besøge Folk alle Vegne med Indholdet af denne Mand's Skrifter. Engang skrev han, at Guds- frygt er nyttig til alle Ting, idet den har Forjættelse for det Liv, som er nu, og for det Liv der kommer (1 Tim. 4, 8). Han mente, at om det skulde gaa godt endog med Tingene her i Verden, saa Mennesker skulde smage en sand Lykke her, saa maatte der Kristendom til. Sid alle vore Digtere, vore mange forskellige Professore og andre Folkeledere var saa klarlygnede som denne overordentlig betydningsfulde Mand, Apostelen Paulus.

„Saa skaffede Gud Verden.“

Noget bedre ej jeg ved, End at „Gud er Kærlighed“. Dybt jeg især i mit Indre: Næsten kan jeg ej med mindre End en Naade, som aftvætter Alle Hjertets Synde-Pletter. Ja! Det bedste, nogen ved, Er, at „Gud er Kærlighed“.

Ja! han elsker saa os alle, At hvor dybt vi end kan falde, Til Dødsning han er rede, Naar vi derom ham vil bede. Jesus selv jo sagde saa—: At for hver som banker paa Skal sig Naadens Dør oplukke, Brød af Løse Hjertets Sukke Eneboer.

Guds Børns herlige Naab.

Opad til Sion, Trin for Trin, I Dagens Solskin — ved Stjerne- stin.

Fremad trods Satans Svøbrøl, Vort, bort fra Verdens Møddingspøl.

Fremad, i Kraft af det Guds Ord, Som skaber Helte trindt paa Jord.

Thi Sejrer er Vænet for Guds Folk, Som har Guds Sandhedsaad til Toff.

Frem gennem Trængsler tykke Stj. Slet ingen fra sin Post maa fly.

De lade, seje naar ej Land, Dem har vor Fjende alt som Nan.

Guds Børn, sat alle atter Mod; Verden skal ned for Jesus Fod.

Brød for de arme Livets Brød; Hør Verden sukke i sin Rød.

Sig Syndre, at vor Jesu Blod En Modgift er mod Syndens Rod.

Et evigt Liv vi har i ham, Der døde som: „Guds Offerlam.“

D, kom til Jesus, Syndens Træl, Kom til Jesus, du Syndens Træl,

F. C. Kjøller.

OMAHA WANTS YOU! AK-SAR-BEN CARNIVAL AND PARADES. SEPT. 27. to OCT. 7, 1911. TUESDAY AFTERNOON, OCT. 3 MANUFACTURER'S PARADE. WEDNESDAY NIGHT, OCT. 4 ELECTRICAL PARADE. THURSDAY AFTERNOON, OCT. 5 MILITARY PARADE. FRIDAY NIGHT, OCT. 6 CORONATION BALL. CROWD A WHOLE YEAR'S FUN INTO 10 DAYS! YOU'LL HAVE LOTS OF HELP SLEEP AFTER YOU GET HOME.

Specielt Tilbud! Ved Køb af hele Restlageret af Luthers Reformatoriske Skrifter ser vi os i Stand til at sælge denne værdifulde Bog for den ubetydelige Sum af 85c i Omslag eller \$1.50 i Vælskind. Den oprindelige Bogladepris i Danmark var 9 Kr. Bogen er vel værd at eje. Danish Lutheran Publishing House.